

Azg

Յեղասպանության օրինագիծ Ֆրանսիական Մենասում

Հայոց ցեղասպանության օրինագիծը ներառվել է Ֆրանսիայի Մենասի օրակարգում: Եթե օրենքի նախագիծը հաստատվի, ապա նա, ով Ֆրանսիայի սահմանում կհերքի Հայոց ցեղասպանության եղելության դատարանական փաստը, ապա կդատվի 5 տարի ազատազրկմամբ ու 45 հազար եվրո տուգանով: Այս մասին, «Պանոսմա.ամ»-ի փոխանցմամբ, տեղեկացնում է թուրքական «Պոլսըն Հաբեր» (Doganhaber) լրատվական գործակալությունը:

Նշվում է, որ այդ օրինագիծը դեռևս 2006 թվականի հոկտեմբերի 12-ին Ֆրանսիայի Սոցիալիստական կուսակցության առաջարկով ներկայացվել էր Ֆրանսիայի ազգային ժողովի օրակարգ, ապա, արժանազան 110 խորհրդարանականների հավանությանը, ուղարկվել էր Մենաս: Սակայն մինչև օրս Մենասը «հարգելի եւ դատաճանաչում», օրակարգում չէր դրել օրենքի այդ նախագիծը:

Ս. Ա.

Ադրբեջանը հասել է Բարվաճառի ու Լաշիհի հարցին

ԱՐԱՎԵՆԻ ՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
Ադրբեջանի խնդիր լուծման համար ընթացող բանակցությունները թերևս կարգին հոգնեցրել են աստեփին, քանի որ դրանցում առաջ ու հետ ընթացքին կան անստեղծ եմք մնում, կան էլ սեղեկանում են բավականին ուսացումով: Իսկ որ առավել վառ է, ապա ավելի հաճախ ինչ-որ նոր իրավիճակի մասին տեղեկություններ տարածում է ադրբեջանական կողմը, իսկ Հայաստանից լավագույն դեմքում արձագանքում են, եթե, իհարկե, որոշում են արձագանքել:

Ադրբեջանի չխոսկան արտադրողներն էլի բլրով է դարձել Բաքվում դիվանագետների մասնագիտական տնի առիթով արված հայտարարություններում: Երեկ այնպիսի առաջնություն ու այնպիսի արժանազանությամբ է ներկայացրել ադրբեջանական տեսակետները, որ մնում է զարմանալ, թե այդքան կրկնությունից հետո ինչու Ադրբեջանում դարաբայան հարցի առնչու-

թյանը ամեն դեմքում դժգոհում են, իսկ հայտարարություններ անելիս ներկայացնում, թե ամեն ինչ հենց այնպես է, ինչպես երազել ու դեռ էլի երկար կերպով Ալիև կրտսերը: Ամենից առաջ, ԱԳ նախարար էլ-մար Մամեդյարովը, ըստ ադրբեջանական կայքէջերի, տեղեկացրել է, որ ադրբեջանական կողմը համաձայնել է Ալմաթիում հուլիսի 16-ին կան 17-ին Հայաստանի ԱԳ նախարար Էդվարդ Նալբանդյանի հետ համադրմանը, որ առաջարկում են անցկացնել ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համամիտագահները:

«Բանակցություններում գլխավոր ուսացողությունը կլինի Քելբաջարի եւ Լաշիհի Երջանների վերադարձի հարցին՝ «5+2» ձևաչափով մյուս 5 Երջանների վերադարձի հետ»: Ալմաթիում մնալովսն թեման այսպիսին է ներկայացրել Ադրբեջանի արտաքին գերատեսչության ղեկավարը: Սա արդեն, Հայաստանից գերակշռող լուրքյան դայմաններում, կան ադրբեջանա-

կան ստիստության զագաթնակետն է, կան հայկական կողմի անձարակությունը: Անգամ սեփական ժողովրդի կանջների համար տոսալ վերահսկվող տեղեկություն սրամարելիս այսպիսի ստահող հայտարարությունը դեմ է ինչ-որ արձագանքի արժանանա գոնե ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համամիտագահների կողմից: Սակայն եթե ադրբեջանական կողմը հիմքեր ունի նման ելույթներ տարածելու, ուրեմն հայկական կողմի լուրքյան դատաճան էլ իրերի այս սխրագույն վիճակն է:

Ավաճը Մամեդյարովի ներկայացրածի մի մասն է միայն: Ադրբեջանի ԱԳ նախարար ասածին ավելացրել է, թե «այսօր խոսքը այդ երկու Երջանների վերադարձման ժամկետների մասին է»: Նախարարի վկայությամբ, (թերևս սոս վկայությամբ), «մյուս հինգ Երջանների վերադարձման հարցն արդեն լուծված է եւ այլեւս չի մնալովում»:

Տես էջ 2

ԵԱՀԿ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԵՆԱՍՈՒՊ

Ադրբեջանը՝ «չվերահսկվող սարածք»

Ադրբեջան, ամենայն հավանականությամբ, ակնկալացնում է իր գործունեությունն ու «առեւտուրը» նաեւ ԵԱՀԿ խորհրդարանական վեհաժողովի նստաշրջանների հանդիպումներում: Այս հարթկում եւս դարաբայան հարցին առնչվող ելույթներում, հայտարարություններում ու փաստաթղթերում հայտնվում են բնվալ է ոչ հայանդատս ձեւակերտումներ:

կական ուժերի կողմից վերահսկվելու հանգամանքի առնչությամբ, սակայն ԵԱՀԿ խորհրդարանական վեհաժողովում նդատսակահարմար են գտնում այդ Ադրբեջան «տեսնել» որդե «չվերահսկվող»:

Այսօր ԵԱՀԿ խորհրդարանական վեհաժողովում Օսլոյում տեղի ունեցող իր հերթական նստաշրջանի լիարժեքում միտում կմնարկի մի զեկույց, որտեղ նախադեմ «չվերահսկվող սարածքների» ցանկում չկար Լեռնային Ղարաբաղը, բայց ադրբեջանի խորհրդարանականի բողոքով ընդգրկվել է այդ ցուցակում:

Սա կարծես բավարար չէր հակահայկական եվրոպական ձեւակերտումների Եարը լրացնելու համար, ԵԱՀԿ խորհրդարանական վեհաժողովի՝ Հարավային Կովկասի հարցերով հասուկ ներկայացուցիչ **Պորան Լեռնարկերն** էլ, իր հերթին, իր իսկ հեղինակած զեկույցը ներկայացնելիս հայտարարել է, թե դարաբայան հակամարտության առնչությամբ «ստեղծված» տերմինի օգտագործումը «մոլորության մեջ է գցում»: Լեռնարկերն իր այս գնահատականը բացատրել է Ադրբեջանի կողմից փախուստ բարձրաձայնաբայն այն տեսակետով, որ ֆանի դեռ կան կրակոցներ ու լինում են զոհեր, հակամարտությունը ստեղծված չէ:

Ա. Տ.

Ինչո՞ւ Ադրբեջանը Մերքիա չէ, մենք էլ Եվրոպայի կենտրոնում չենք

Եվրոխորհրդարանը կոչ է արել Եվրոմիության այն հինգ երկրներին, որոնք դեռ չեն ձանաչել Կոստովյի անկախությունը՝ կատարել դա: Այս կառավարությանը հուլիսի 8-ին խորհրդարանը ձայների մեծամասնությամբ ընդունել է հռչակագիր ավստրիացի դատաբանական Լուսնաչեկի նախագծով՝ կոչով դիմել Եվրոմիության երկրներին՝ ձանաչելու Կոստովյի անկախությունը: «Որդե անկախ դեռություն» Կոստովն արդեն ձանաչել են ԵՄ անդամ 22 դեռություններ, իսկ անդամ մյուս 5 երկրները՝ Իտալիան, Հունաստանը, Կիպրոսը, Ռումինիան և Սլովակիան, չեն արել դա: Այնինչ ի նդատս Կոստովյի բնակիչների, Եվրոպական արդունավե տարակալություն վարելու համար անհրաժեշտ է, որ Եվրոպան միասնական դիրքորոշում ունենա այս հարցում», ասված է հռչակագրում: Եվրոխորհրդարանը նաեւ կոչով դիմել է Մերքիային՝ «ցուցաբերել համադատսալիան կամ էլ չխոչընդոտել Կոստովյի անդամակցությանը մեղազգային տարբեր կառույցներին»:

Հիշեցնենք, որ 2008-ի փետրվարի 17-ին Կոստովյի արձանական իւսանությունները միակողմանի կարգով հայտարարեցին իրենց անկախության մասին՝ Մերքիայից: Հիշեցնենք նաեւ, որ 1991-ի դեկտեմբերի 10-ին Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզում անցկացվեց ԼՂ անկախության հանրաքվե, որի արդյունքում հռչակվեց Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը: Կոստովյի անկախությունը ձանաչում են այսօր 69 երկիր, որոնցից՝ 22-ը ԵՄ-ից: ԼՂ-ի անկախությունը ոչ մի երկրի կողմից ձանաչված չէ: 2008-ի փետրվարին Կոստովյի արձանացիներն ունեին ԱՄՆ-ի եւ ԵՄ-ի որոշ երկրների օժանդակությունը, ԼՂ-ն, մինչև այսօր, բացի Հայաստանից, որեւէ այլ՝ երկրակի ստանդարտներով տարած դեռություն օժանդակությունը չունի՝ թերևս այստեղ Եվրոպան միասնական դիրքորոշում կան «ի նդատս ԼՂ բնակչության Եվրոպական արդունավե տարակալության»՝ «կարիքը չունի»:

Ս. Ա.

Ազգային տնտեսից մեկը՝ Վարդավառ

Հուլիսի 11-ին Հայ առաքելական եկեղեցին տնտեսի է Զրիստոսի դայ-ծառակերությունը, որը ժողովրդի մեջ առավել հայտնի է Վարդավառ անունով: Սա Հայ առաքելական եկեղեցու 5 տարավար տնտեսի է եւ նշվում է Զատիկից 98 օր հետո՝ հուլիսի 28-ից օգոստոսի 1-ն ընկած ժամանակահատվածում: Տոնը ցրով նշելը ընդամենը հին հայկական ավանդույթ է եւ ասվածաբանական որեւէ խորհուրդ չունի: Ինչեւէ, ցրոցին յուրահասուկ համ ու հոտ է տալիս տնտես, բայց երբ մարդիկ աջ ու ձախ ցրում են իրար՝ չնայելով՝ դիմացինը մե՞ծ է, թե՞ փոքր, ծանո՞թ, թե՞ անծանոթ, այդ ժամանակ ցրոցին դառնում է անհամություն: Ուսացող լինեմ դիմացինին ցրելուց առաջ, գուցե նրա ձեռքին կարեւոր փաստաթուղթ կա, իսկ գրախոսը՝ բջջային հեռախոս, գուցե անցողը բժշկի մոտ է գնում կան մի այլ կարեւոր

Տեղ: Եկեք այդ օրը հարգանքով վերաբերվեմք անցողներին: Հուլիսի 11-ին եկեղեցիներում

մասուցվելու է սուրբ դատարար: Տոնին հաջորդող երկուսաթի օրը մեռելուց է: Ի. Պ.

Տոթակեզ համագումարներ

ՍԱՐԲԵՏԱ ԽԵՉԱՏԵՅԱՆ
Այն, ինչ կատարվում է ՀՀ-ում, օրինակալի եւ բնականոն է այն առունով, որ այս կուսակցության ամբիցիաները մնացել են այն ժամանակի մակարդակով, երբ կուսակցությունը դեռեւս եւ մասամբ դատաճարկված էր, եւ հիմա այս կուսակցությունում չեն ուզում հաշտվել իրականության հետ, որ այժմ այդպիսի կուսակցություն համարյա չկա, այլ կան մոտ երկու տասնյակ ձանաչված մարդիկ, եւ հենց նրանք էն ՀՀ-ն, ու, բնականաբար, նրանցից յուրաքանչյուրն է ուզում իր անվանը, վարչության նախագահ դառնալով, կցել մի ողջ կուսակցություն. կուսակցությունը մեջքին ունենալով հարմար կլինի ներկա գտնվել գոնե գործընթացներում, իսկ թե ֆանի Եարային անդամ է մնացել այս անդեյսիճ կուսակցությունում, մեր հանրահայտներին այնքան էլ չի մտահոգում չգիտես ինչու:

Ընդհանրադեմ՝ այս դալիին կուսակցություններում կատարվողն այն է, որ նրանց թվում է, թե դարաբայան հարցի առունով դատաճայի հնարավորություն է ստեղծվել, ու իրենք կարող են լուծել իրենց ներքին խնդիրները: Այդ սխալ դատկերացման դատաճառով օրումեջ հնչող ադրբեջանական գառանցանքներին դատաստանելու, ֆաղաբական հզոր դատաստան հնչեցնելու սուրբ դատարանությունը մեր կուսակցություններից Եարեը թողել են միայն ՀՀ մանուկի խոսնակ Էդուարդ Շարմազանովի փխրուն ուտերին, ուն ամեն առիթով դիմում են լրագրողները մեկնաբանության համար, նա էլ ամեն անգամ «մառազմ, սոս» է որակում ադրբեջանական շխմարագույն հոխորտանները ռազմական ձանադարիի մասին, անգամ չհասցնելով շունչ ֆաշել հերթական լրատվամիջոցին հարցազույց տալու արանքում:

Տես էջ 2

Իսրայելն ի սկզբանե գերզգայուն է եղել զիջումների հանդեպ

ՎԱՍՈՒՊ ԶԱՐԲԵՅԱՆ
Սայիսի 31-ին «Ազատության նախագահության» վրա իսրայելական հասուկ ջուկալի հարձակման հետեանով սղանվել էին 9 թուր «ուղետուրներ», միաժամանակ Իսրայելը առգրավել էր նավատորմի 6 նավերը, որոնցից 4-ը թուրքական է: Հարձակումը բուռն հակազդեցություն էր առաջ բերել Թուրքիայում: Հունիսի 16-ին Թուրքիան դատահնջել էր, որ Իսրայելը դատաճոնադեմ ներդրություն խնդրի Անկարայից հարձակվելու համար, համակերպվի միջադեղի առնչությամբ միջազգային հետախնություն անցկացնելու մեքին, փոխհատուցում վճարի բողոր տուժաններին, ինչպես նաեւ անհատաղ վերադարձի առգրավված նավերը:

Ուն դիրքեր անարդյունք փոխարեն հեղինակագրվի եւ տարածաբայան երկրները համոզվեն, որ թուրական սղառնալիները բլեք են, իսկ հակաիսրայելական ելույթները՝ միանգամայն սնանկ: Ի դատաստան թուրքական դատահնջերին, հունիսի 21-ին Իսրայելը «հետուր» Եարեանով դարգելաբեց հասուկ ջուկալի այն զինվորներին, որոնք «Մարմարա» նավի վրա սղանել էին թուր «ուղետուրներին»: Հուլիսի 5-ին Իսրայելի վարչադեմ Բեռլինին Նաթանյանին հեռուսագրույցի ընթացում կրկնեց, որ Իսրայելը ներդրություն չի խնդրի Թուրքիայից, ոչ էլ փոխհատուցում կվճարի հարձակումից տուժաններին:

Տես էջ 5

Զեխիայի Գերագույն դատարանն ընդդեմ «Ազատություն» ռադիոկայանի Աննա Կարասյեյանի գործն ուղարկվեց վերանայման

Անուստ, ժամանակային իմաստով սա լարգ զուգադիտություն է: Հունիսի երեսուներեք Վաչինգտոնում յոթ ամիս շարունակվող ֆաբրուարի կից հետո ամերիկյան Սենատը հաստատեց Հեռախոսակալների կառավարող խորհրդի (ՀԿԽ) նոր կազմը: Այս դաշնային կառույցն է, որ որոշում է ԱՄՆ բոլոր ոչ ռազմական հեռուստառադիո հեռարձակումներին, ներառյալ Պրահայում, սեղակայված «Ազատություն-Ազատ Եվրոպա» ռադիոկայանի ֆառաֆակատությունն ու գործունեությունը: Նախագահ Օբամայի առաջադրած ութ թեկնածուներին քննարկման ժամանակ սենատը թուն Կոբերընը Հեռարձակումների կառավարող խորհուրդն անվանեց «դաշնային կառավարության ամենամարտեֆ կառույցը»:

Նույն օրը՝ հունիսի երեսուներեք, լրագրող Աննա Կարասյեյանը Պրահայում ստացավ Զեխիայի Գերագույն դատարանի վճիռը, որով չեղյալ էին հայտարարվում նրա համար բացասական ստորին այսանների որոշումները: Գործը կրկին վերադարձվել է առաջին այսանի դատարան վերաքննության համար: Գերագույն դատարանը որոշել է, որ ստորին այսանի դատարանները չդիտեֆ է անվերահսկելի կերպով ընդունեն «Ազատություն և Ազատ Եվրոպա» ռադիոկայանի արտասահմանցի աբխասողների կամայական հեռացումները: Միևնույն ժամանակ ԱՄՆ Սենատը որոշում է կայացրել, որ ՀԿԽ-ն չդիտեֆ է շարունակի ֆա-

նուն սալ ամերիկացի հարկատուներին գումարները՝ գործելով Կոնգրեսի վերահսկողությունից դուրս: Այս՝ թեկուզեի խորհրդանշական զուգադիտությունները հիմն են սալիս ենթադրելու, որ իր ամերիկացի գործընկերներին չէիս սենատը Յարուհի Հեսթինգսի՝ «Ազատություն» ռադիոկայանի գործելակերպը վնասում է Զեխիայի Հանրադատությանը եւ ԱՄՆ-ին՝ խորագրով միջազգային հնչեղություն ստացած բավական խիստ նամակը մեծ ուժաղությանը ընթերցել են ոչ միայն ամերիկյան Սենատում: Այլադեմ դժվար է բացատրել Զեխիայի Գերագույն դատարանի դատավորական նույն կազմի դիտորոշման արմասական ցրադարձը, երբ 2008 թվականի դեկտեմբերի ութին հորվաթիայի ֆաղաֆադի Սնեժանա Պելիվանի նմանաֆող կայցով սրամագծորեն հակառակ որոշում կայացրեց: Նրա հայցն ընդդեմ Զեխիայի Հանրադատության, իբրեւ երկրի՝ որն իր սարածումն հանդուրժում է «Ազատություն և Ազատ Եվրոպա» հարյուրավոր արտասահմանցի աբխասակիցների ազգային խրակամությունը եւ չի ադախուվում դատարանի արդարացի լսումներ, արդեն գեմեղում է Սրաքուրդի մարդու իրավունների եվրոպական դատարանում: Ուսի միայն ողջունել կարելի է Աննա Կարասյեյանի գործով Զեխիայի Գերագույն դատարանի որոշումը, ֆանի որ այն կարող է փոխել ներկայիս ամոթալի իրավիճակը եւ

ԼԵՆՆԻԳ ՊԼԵՆՈՎ Պրահա

ՀԻՇՏԱՍԿԻ ԽՈՍԵ

Ականավոր գիտնականը, ուղղամիտ ֆաղաֆադիս

Իննսունական թվականների վերջերին, մասնագիտական աբխասանի բերումով, հարցազույց ունեցա ճանաչված գիտնական, ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի ակադեմիկոս **Մեսրոպ Զաղոյանի** հետ: Եվ նա, լիմելով ձեափոխվող յոթնու մարմնի մեխանիկայի բնագավառի խորագիտակ, այնդեմ դյուրըմբռնելի ներկայացրեց իր հետազոտությունների արդյունքները, որ հարցազույցն ստացվեց միանգամայն լարգ ու մասչեի ընթերցողի համար: Ժամանակ անց հոլովածներ Նոյեմբերի նաեւ իր ստորագրությամբ՝ հանդիտումների ընթացումն հիանալով կյանի ամենասարբեր հարցերին առնչվող նրա դատություններով, ֆաղաֆադիական դիտորոշումներով, նախնյաց հիգասակի հանդեղի սրբազան զգացումներով: Մեր միջեւ հաստատվեցին ընկերական մտերմ փոխհարաբերություններ, ինչը, ցավոֆ, երկար չտեւեց: 2004 թվականի հոլիսի 24-ին, երբ սովորականի նման «Հայաստանի Հանրադատություն» դատեսոմաբերթի օրվա համարն էր աչի անցկացնում, հանկարծակիի եկա, երրոդ էջում տեսնելով մահախոսական Զաղոյանի լուսանկարով: Փորձեցի աչիերիս չհավասալ, չստացվեց: Ակադեմիայի նախագահության, ֆիզիկամաթեմատիկական եւ սեխնիկական գիտությունների բաժանմունիի ու մեխանիկայի ինստիտուտի ներկայացրած մահախոսականը խոր վճով ազդարարում էր, որ 74 տարեկան հասակում իր մահկանացուն է կնեւ լայն ճանաչման արժանացած գիտնականը: Հրաժեշտի հոգեխոսով լարեղ մի կերպ հաղթահարվեցին, եւ ահա այսօր, երբ բոլորում է Մեսրոպ Զաղոյանի Ծննդյան 80 ամյակը, անկարող գեմեղի հիգասակի խոսք չստեւ այդ կարակցությամբ՝ ընթերցողի հիգուղության մեջ վերակենդանացնելով նրա բարի ու առիմնող կերպարը:

Ծնվել է 1930 թ. հոլիսի 10-ին Էջմիածին ֆաղաֆում, բանվորի ընտանիքում: 1952-ին ավարեւ է երեւանի յոլիստեմիկական ինստիտուտի հիդրոտեխնիկական ֆակուլտեսեը եւ նույն թվականին ընդունվել ակադեմիայի մեխանիկայի սեկտորի սաղիրանտուր՝ ակադեմիկոս Նադու Հարությունյանի ղեկավարությամբ: Հաղողությանը ավարեւելով սաղիրանտուրան, թեկնածուական ու դոկտորական ասեմախոսություններ է դատեսղանել Մոսկվայի յեւական համալսարանի գիտական խորհրդում, մինչեւ կյանի վերջն աբխասել է ազգային ակադեմիայի մեխանիկայի ինստիտուտում՝ Ծավալելով արգասավոր գործունեություն: Ահա ինչ է ասել նրա մասին մեխանիկայի բնագավառի մեծահոչակ ներկայացուցիչները մեկը՝ Ո՛ր Գիտությունների ակադեմիայի ակադեմիկոս **Լեոնիդ Սեղովը**. «Մեսրոպ Զաղոյանը ձեախեղվող յոլիմը մարմնի մեխանիկայի բնագավառի խոտորագույն ներկայացուցիչներից մեկն է: Նրա ճգրիս լուծումները էսալոնային բնույթ են տեսական ու կիրառական խոտոր նեանակություն ունենն»:

Մեր կարելի չիլեւել նաեւ գիտության այդ բնագավառի ականավոր ներկայացուցիչ **Դյուիս Իվելի** խոսքը. «Ակադեմիկոս Մ. Զաղոյանը ժամանակակից մաթեմատիկական յուսասիկության խոտորագույն ներկայացուցիչներից մեկն է: Այն, ինչ արել է ակադեմիկոս Բ. Գալոսկինը առաձգականության տեսության մեջ, Զաղոյանն անում է յուսասիկության բնագավառում: Նրա աս լուծումներ վարող դասական են դարձել գիտության մեջ»: Զաղոյանը սկզբունախին անձնավորություն էր, օժսված սեսղծագործելու եւ կյանի դժվարությունները հետեւողականորեն հաղթահարելու վճնականությամբ: Կամեցող էր ու բարեսիրտ: Նաեւ կասակելու ձիրով էր օժսված ու սիրում էր այլաքանորեն արտահայտվել այս կամ այն անհաի կամ երեւոյթի մասին: Անսարբեր չէր դիմացիի հոգեերի հանդեղ: Հիացմունակ ու ներին ընդգծված բավականությամբ, նաեւ հողարտությանը հուտեր էր դատեսումներ արվեստի ու գրականության նկիրալներ Մարտիրոս Սարյանի եւ Պարույր Սեւակի հետ ունեցած մտերմ փոխհարաբերությունների մասին: Հեռու էր նյութադատեսությունից, ուղղամիտ էր ու չարի հանդեղ անհաս: Պողոկոս էր, իհարկե յուսի ազղեցության սակ, բայց նաեւ ինֆանտիստեսման կամային հասկությունը օժսված: Ամենակարելուը՝ մարդասեր էր եւ մեր մեակոյթի, լեզվի ու ավանդույթների դատեսանում ուներ: Անվերադաի հեղինակություն էր ընտանիքում, գործընկերներ, մերձավորների ու եանթների ցրանում: Զաղոյան մարդ անհասի մասին կարելի է երկար խոսել: Բայց սահմանափակվելով սավածով եւ բարիցինը մարթեմ նրան՝ այսօր բոլորող 80-ամյակի առիթով: Փանի ու յուսակ նրա հիգասակին:

ԷԳՎԱՐԳ ԸՆԾԵՐԵՆՆ ՎԱՏԱՍԿԱՎՈՐ ԺԱՇՆԱԽԻՍ

Նոսարիաի համակարգի բարեփոխումները

Ինչը դեռեսու համարժեֆ չի ընկալվում

Յուրաֆանչյուր ոլորտում առկա թերությունները, իրավախախտումներն ու հիմնախնդիրները բացահայտելու եւ դրանք բացառելուն ուղղված ֆայլերը կարող են արդյունավե սինել, եթե հանրությունը հիարավի ես դրա աչակիցն է եւ չի սահմանափակվում սոսկ ամեն ինչ հերեւելու ու փնդվելու հրադուրմով: Խնդիրն առավել է բարդանում, երբ լրագրողներ ես սարվում են խնդրի խոթերը չնկատելով եւ խորհուրդներ տայլելով: Ընդ որում, մտահոգողն այն է, որ կարող են բացառել իրավասու մարմինների կողմից ձեռնարկվող միջոցները, իսկ երեմն էլ, որդես առաջարկություն ներկայացնեն նույն այդ միջոցառումները: Հարգանք ասելով «Ազգ» օրաթերթի վարկի նկատմամբ ու չկասկածելով վերջինիս խմբագրության անաչառությանը, գերծ են մնում մինչ այդ հրադարակված նյութերին գնահատականներ տալուց, միաժամանակ հազվի առնելով նույն օրաթերթի մեծ հեսաֆրասիությունը Ոստիաիս համակարգի բարեփոխումների նկատմամբ, ստորեւ փորձեմ ներկայացնել որոշ առանցֆային հարցադրումներ: Նախ, Ոստիաիս համակարգի բարեփոխումների առնչությամբ նախաձեռնության փաստն անգամ դեֆ է հուեի, որ դրա համար դատասալանասունը բնավ չեն բացառում այդ համակարգում առկա բացասական երեւույթները, այլադեմ, հարց է ծագում. ինչ սրամաթանությունը եֆ բարեփոխումներ նախաձեռնում, եթե այն ամբողջովին կասարյալ է: Ընդ որում, բարեփոխումներ միսված են ոչ միայն օրենսդրական, այլեւ կազմակերպական, վարչարարության առաջասար եղանակներով համակարգը բարելավելու խնդրի լուծմանը: Հաղողը ելակեային հարցադրումը վերաբերում է մամուլում ու առանձին հասարակական միավորումներին առաջարկությունների նկատմամբ համարժեֆ վերաբերմունին: Պատեսոմաթես հայտարարում են. առ այսօր չի ստացվել որեւէ առաջարկություն, որն արդեն իսկ ներառված չիին Հայաստանի Հանրադատության կառավարություն սահմանված կարգով ներկայացված ու հաստատված ծրագրում: Ցավոֆ, ընթերցողի մեջ այն տղավորություններ են ներկայացվում, իսկ արդարադատության նախարարությունը դրանք համարժեֆ չի ընդունում: Առավել մտահոգողն այն է, առաջարկությունների մի մեծ մասը դարձյալ նախարարության նախաձեռնությամբ արդեն իսկ գործողության մեջ է դրված. ընդունվել են համադատասալան ենթաաղեսուդրական ալեսեր, այդ թվում՝ նախարարի հրամանների տեսով եւ այլն: Մոտ ժամանակներում մեմ կկարողանամ մեղմել, իսկ այնուհետեւ ձերբազատվել համակարգային հիմնախնդիրներից: Ինչ վերաբերում է Ոստիաիսի համակարգի առնչությամբ կասարված մոնիտորինգի արդյունքներին, ադա ալելի ֆան առնդունելի է այն հողեբանական բարդույթը, երբ դրա հեղինակները փորձում են իրենց բոլոր եզրահանգումները ներկայացնել որդես «վերջին ճեմարտություն» եւ դարգադես չեն հանդուրժում, երբ սոսկ ակնարկում ես, որ այդ ոտումնասիրությունների արդյունքում ձեալորված որոշ եզրահանգումներ՝ մասնագիտական կսրվածով բավարար խորությամբ չեն առանձնանում եւ չեն կարող դրվել բարեփոխումների հիմնում: Կարծում են, որ որեւէ մեկը չի կասկածում, որ մեմ չեն կարող բարեփոխումներ իրականացնելիս դեկավարվել դիլեսանային չափանիշներով. դրա արդյունքները արդեն հանրաձանաչ են: Իսկ վերջում հալիմ ներկայացնեմ Ոստիաիսի համակարգի բարեփոխումների ցրանակներում իրականացված եւ իրականացվելի ֆայլերը: ՀՀ կառավարության սահմանած Ոստիաիս բնագավառում ծագած հիմնախնդիրների լուծման միջոցա-

ռումների ժամանակացանկի համաձայն, դեռեսու 2009 թվականին՝ Երեւանում ադակենտրոնացվել է ժառանգորթյան իրավունքի վկայագրերի սրամարման գործառույթը: Այնու ժառանգության իրավունքի վկայագրերը երեսուն ֆաղաֆուն կարող են սրել ֆաղաֆաղու ցանկությանը ընտրված Ոստիաի կողմից, Երեւանի Ոստիաիս գրասենյակների միջեւ ավարսվել են ժառանգական գործերի էլեկտրոնային տեղեկատվական ցանցի սեսղծման աբխասանները, բոլոր Ոստիաիս գրասենյակներում այցելուների համար տեղադրվել է տեղեկատվություն՝ Ոստիաիս այլ գրասենյակների, դեսալան տորի դուրյաչափերի եւ Ոստիաի կողմից մատուցվող վճարովի ծառայությունների սակագների մասին, Եվրոպայի անվանագրության եւ համագործակցության կազմակերպության Երեւանյան գրասենյակի հետ համատեղ, 2009 թվականի օգոստոսի 18-ից մինչեւ սեսղծներ 15-ն իրականացվել է «ՀՀ Ոստիաիս գրասենյակների բազմակողմանի մոնիտորինգ» ծրագիրը եւ կազմակերպվել դրա արդյունքների ֆնարումը, Ոստիաիս գրասենյակներում, որդես առաջաղես մեթող, կիրառվում է ֆաղաֆադիներ նախօրո հերթագրման միջոցով ծառայությունների մատուցում, որի համաձայն, յուրաֆանչյուր անձ վստահ է լինում, որ նեանակված ժամին, առանց որեւէ խնդրի, իրեն կմատուցվի համադատասալան ծառայություն, ժամանակացանկով նախատեսված միջոցառումների կադակցությամբ, ՀՀ կառավարության 2002 թվականի հունիսի 6-ի «Նոսարների թեկնածուների որակավորման ստոգման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 789-Ն որոշման մեջ կասարվել են համադատասալան փոփոխություններ եւ լրացումներ: Ժամանակացանկով նախատեսված են նաեւ այլ միջոցառումներ. Ոստիաի սատորների նեանակման կարգի սահմանում, նրանց իրավունքների, դատականությունների եւ դատասալանատվության վերաբերյալ նորների հսակեցում, Ոստիաի էթիկայի կանոնների դատեսղծներին ու դրանց խախտման համար դատասալանատվության օրենքով սահմանում, Ոստիաի գործունեության նկատմամբ հսկողության իրականացման ընթացակարգերի սահմանում, թարգմանչերի կողմից կասարվող թարգմանությունների սակագների սահմանում, Ոստիաի մատուցած ծառայությունների սակագների փոփոխությունը, որդես սակագների փոփոխությունը՝ այն հազարկով, որդես սակագնավազագույնից մինչեւ առավելագույն զումարի տարբերությունը: Միբելի ընթերցողներ, երախատարս կլինեն, եթե անաչառոտն արձագանեֆ այս միջոցառումների հիմնավորվածությանը եւ հանդես գալ գործնական առաջարկություններով: Պատասալան են ֆնարկելու դրանք նաեւ Ձեր մասնակցությունը:

ՀՀ արդարադատության նախարարության աբխասակադմի նոսարիաի բաժնի յեւ՝ ՄԱՐԻԱՍ ԳԱՐՁԱՆՆ Խմբ. կողմից - Հրադարակելով արդարադատության նախարարության դարգաթանումները, այլուհանդերձ, դրանց վերաբերյալ ունենում որոշ վերադատումներ, որոմ կներկայացնեմ առաջիկայում:

ԱՇԽԱՏԱԿՆԵՐ

ԱՆՂՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մի խանութի մեր զավակների անդորրը

Ծիծեռնակախոս

Օսարալեզու դպրոցների բացման խնդրի կապակցությամբ

Նախադեպ ասեմ, որ նման հիվանդություն ասես հիվանդանոցում չի եղել ու չկա, իրականում հեղինակի հորինած (հաջողված, թե՛ ոչ, էական չէ) մի ինչ-որ ըմբռնում, համարելու համար երկու միանգամայն տարբեր, իրար հետ մտապահ, մազաչափ իսկ կաող չունեցող երևույթներ, որոնք կան մեր օրոգիայում, առանձնապես՝ Հայաստանում:

Ինչպես, սկսեմ: Ձեզ վիճակվել է, արդյոք, հետեւել երկնականում սավառնող ծիծեռնակների խմբական կամ առանձին թռիչքին, այն էլ ոչ միայն հետեւել, այլև հետանուս լինել առանձին վերցրած որեւէ մի ծիծեռնակի ճախրանքին, նրա աներեւակայելի զիզգազներին, դանդաղող-արագացող վերվարումներին, անմոտանելի, անհավանական օրոգիարձերին, միով բանիվ՝ մեկ թռչնի թռիչքի հետագծին՝ չկորցնելով նրան ճեսադաշտից: Դժվար է անչափ, եթե չասեմ՝ անհմար:

Նույնչափ դժվար ու անհմարին է մեր որոշ դասերում, դասարանական վարժարանների, ինչպես նաև դասարանների, ինչպես նաև դասարանների մեջ (Դ) թռիչքին (Դ) հետեւելը, հասկանալը, ի վերջո, հավանություն տալը հերթական անբացատրելի զիզգազին, վարկյվումին, մեկ կամ մի փայտի վարվելակերպի հետագծին: Հաճախ ստիպված եմ «հիմնավորել» դրանք մի դաջվածքով, թե մարդ են, աբխազներ, վարձ են ստանում, մի կերպ միտք՝ արդարացնել իրենց գոյությունը: Մարդասիրական (Դ) այս մոտեցումն արդարացում չէ անմեծին, այլ ևս իսկ ձեռքով եզ կրակը գցած մեկի փոխարեն չմեղադրել, ամեն ինչ իմ-նահոսի թողնելը, մտածել ու ենթադրելը, թե այս ամենը ժամանակավոր է, ամեն ինչ կկարգավորվի, ինչ արդեն առնչվում է առաստալասիրության մարզին:

Այդպես էլ եղավ վերջերս. դեռեւս չելած հայ-թրական արձանագրությունների սենյակը, դրա հավանական վստահում ու իմաստը չարժեքներով, մարդ երկնում տայրած ամբողջիկի մեծ, դարձն մտած ա-

վազակի մեծ հանկարծակի, հայտարարվեց, թե մեր ուսումնական համակարգը (այն է՝ սովետական ուսումնական կասարյալ համակարգից փրկված թերմագները) վերափոխման կարիք ունի, այն է օտարալեզու դպրոցների ներդրումը բարեբաղ ազդեցություն կգործի: Ասվեց նաև, որ հիմնավորումն է նդասակամե՛տ՝ օտար լեզուների իմացությունն անհրաժեշտ է ներկա ժամանակներում, ժամանակի հրամայականն է դա, օտար ներդրողների եւ հովանավորների հոսքն է ավելացել, իսկ նրանց հետ լիարժեք հարողակցվելու կարելու նախադրյալն է օտար լեզուն:

Չասվեց միայն, որ զանազան խթանաբանությունների, խուսաճանավումների, ուրիշ փաստաթղթերի հետ փոխկապակցումների աստաճը... թրական դպրոցների բացումն է: Անհասկանալի մնաց նաև, որ չանդրադարձան ռուսական, անգլիական, ֆրանսիական, գերմանական դպրոցներին: Դուրս մնացին նաև իսպանական եւ իտալականը: Կամ՝ ծիծեռնակախոսկիրները իմբրոսիսիան հասկանալի համարեցին դա, կամ՝ «եւ այլև»-ի ծխածանկոյթի սակ թողեցին նույն թրականը (իսկ եթե աբխազի գերակիռն մասը անգլիախոս է, ոչ ղակաս մասը՝ իտալախոս): Մեծաթիվ մասնագետ-դասավանդողների ղակասությունն էլ՝ նախաձեռնողների խղճին մնա:

Նախաձեռնության եռփ մեծական «գործիչներին» անհասկանալի օգնություն են առաջարկում (չեն փստսում՝ շատ ունեն)։ Շատ ավելի անհետաձգելի եւ ընդունելի կլինեք մեր լեզվից (սեղանումներ, ազգանուններ) բոլոր թրական արձաններ ունեցող ըմբռնումների շուրջը կընդունեք, որոնք սզի ղեկ կառչել են մեր մարմիններից, լեզվից ու ղոկ չեն գալիս: Վերջապես, գլխի ընկան եւ արժանի տեղ սվեցին արխայական «Արջախ» արձանին, հրաժարվելով գաղութային «Արարաղ»-ից: Առանձին խելոխ-

ներ դեմ էին այս փոփոխմանը, գտնելով, որ արտասահմանյան ՉԼՄ-ները եւ գործիչները չեն հասկանա, թե ինչի մասին է խոսքը (իբր, նրանք ընդունել եւ սովոր են «Նազոռնո Կարաբախ» սեղանումին): Դառնա, օղորմին չասա վերոնշյալներին, չարժեք տրուցի ղողծել անեծով: Շատ ավելի դյուրին է փոփոխում, փո մարմինների միջոցով սկսել ու ավարտել կարելու այդ գործը: Մի արարում (կամ՝ փչալեղի) կարելի է իտալա ազգավել այդ յուզբաշայններից, ջիանգի-րյաններից, դասաբոլլյաններից, միզաբեկյաններից ու նման այլ ղզլբաշայններից, լեզուն մարել հայաթ ու փուչայից, դազան-դարլամայից, բաղ ու բախչայից, հարյուրավոր ուրիշ բաներից մեր անման լեզվից (բարբառներում արձանացածները՝ բացառյալ): Արդարությունը ստիպում է ասել, որ, ասեմ, «յեթմ» բառը շատ ավելի արտասահայիչ է եւ տարողունակ մեր «որբ»-«ծնողագուրկ»-ից, բայց մի հաշիկ բառը չի կարող արդարացնել հարյուրավոր այլ փոխառությունների գոյությունը:

Անդրադարձանք դպրոցներին: Ավելորդ չեն համարում շեշտել, որ դպրոցը սոսկ ուսումնական հաստատություն չէ, դրանց փոխարինելու կզան համալսարան-ինստիտուտները, գիտական-հետազոտական հաստատությունները, եւ անկաս ու գողեգող, անկրակոց ու անարյուն արդյունք կլինի համընդհանուր գաղութացումը: Ամենեւին չեն չափազանցում՝ իրական ղակսերն է դա, խնդրի էությունը:

Դե, ձեզ տեսնեմ, դարձայի «ծիծեռնակախոսակիրներ»:

ԱՐՄԵՆ ՏՆՎԵՐԻՆՅԱՆ

Ֆ.Գ. Պարսու եւ համարում նաև, արանց ներողություն խնդրել մեր սխալների, սրտոյ թարեկամ-ծիծեռնակներից, ում անունը հարկադրված եղա համարել անարժան մարդկանց եւ երեսույթների, հազար ներողություն:

Ա. Տ.

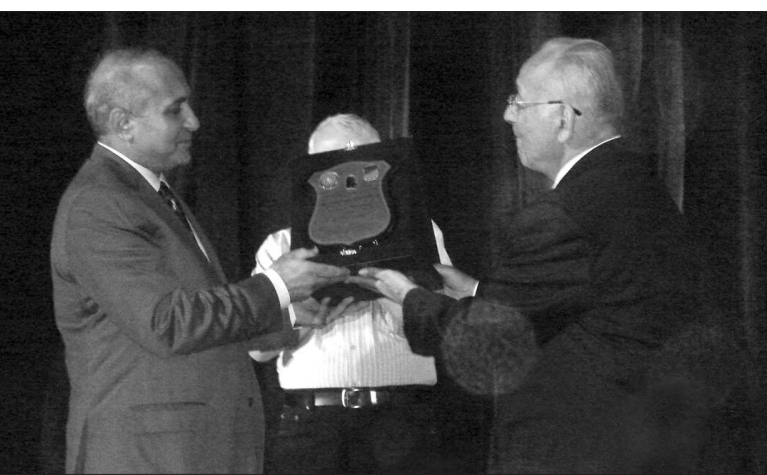
Փափազյանցիները ոսկե ավարով կվերադառնան Լիբանան

«Ազգ» իր ընթերցողներին հաջորդաբար ներկայացրեց ՀԲԸՄ-ի Հայ երիտասարդաց ընկերակցության «Վահրան Փափազյան» թատերախմբի հյուրախաղերի ընթացքը: Հուլիսի 8-ին փափազյանցիները հյուրընկալվեցին Արաբաշի Ամ հարազատի անվան ղետական թատրոնում: Մարզի բնակչությունը ջերմորեն ընդունեց հյուրերին: Թատրոնի սնորհուրի Գեղանուկ Սայադյանը ջանք չէր խմայել գոհացնելու դերասաններին վերանորոգման խիստ կարիք ունեցող թատրոնում: Փափազյանցիները հարմարվեցին ղայմաններին ու մարզի թատերասերներին ղարգեւեցին անմոռանալի ժամեր: Հ. Պարսույանի «Շողոմոս» կասակերությունը

ըն (թեմադրիչ ղորճետուր Եվանդ Դազանյան) դիտելու էր եկել նաև Աժ նախագահ Հովիկ Աբրահամյանը: Ի դեպ, Արաբաշում հյուրախաղերով հանդես գալու հրավերը եղել է դեռ ամիսներ առաջ հենց ղրն Աբրահամյանի կողմից, երբ նա Լիբանանում էր ղաշոնական այցով: Ներկա էին Արաբաշի մարզի ֲաղաբեցի ղեկավարներ, ղաշոնագար անձինք, հյուրեր:

Ներկայացումից առաջ Եվանդ Դազանյանը ողջունեց ու օրը ղասմական համարեց, ֲանգի սկիզբ է առել բարեկամության մի նոր կամուրջ, եւ այդ կամուրջի առաջին ֲաղը դրվեց Բեյրութի «Վահրան Փափազյան» թատերախմբի ելույթով:

Շնորհակալական ու ղնահասնի խոսքեր ասացին թատրոնի սնորհ Գեղանուկ Սայադյանը, մարզից Վարդգես Հովակիմյանը, որոնք թատերախմբի ասեճաղե Տրդատ Ավեթիսյանին հանձնեցին շնորհակալագիր, Արաբաշի մարզի ոսկե մեդալը եւ Արաբաշ լեռան բնաղակերով խոշոր կտավ: Տրդատ Ավեթիսյանը ՀԲԸՄ, ՀԵԸ եւ թատերախմբի անունից շնորհակալություն հայտնեց հրավերի եւ ջերմ ընդունելության համար եւ հուշանվերներ ընծայեց Աժ նախագահ Հովիկ Աբրահամյանին եւ Արաբաշի թատրոնին: ղրն Աբրահամյանը ողջունեց թատերախմբին ու Լիբանանից սացած իր տղավորությունները փոխանցեց արաբաշցիներին՝ նշելով. «Ես ղարմացած եմ մեր այն հայրենակիցների կամփի, հայրենասիրության ու ցուցաբերած մարդկային հասկանիչներից, որը եւ սեւա Լիբանանում, հասկաղեւ Բեյրութում եւ Այնճար գյուղում: Այսօր ուղում եմ իմ խորին երախագիտությունը հայտնել թատերախմբին մեզ հրաշալի օրեր ու ժամեր ղարգեւելու եւ օտար երկրում հայի կերպը բարձր ղաղելու համար, մեր երկրի ղաղիվ բարձր ղաղելու համար: Սա ձեր տունն է, եկեք, ձեզ միշտ ղրկաբաց ղաղատես եւ ընդունեք», սացա Աժ նախագահը: Փափազյանցիների մասուցած ծիծաղով, հունորով ու գրոտեկով լե-

ցուն ներկայացումը դահլիճը ընդունում էր ծափերով ու ողբերգի աչքեր թըզվել էին հուզմունքից ու կարծես մոռացել էին, որ ղսնվում են բեմում, մանկան ղեւ գրկախառնվել էին ու հեկեկում: Ձիչ անց, երբ լսողաղվեցին, հյուրասիրության ձոխ սեղանի մոտ Արաբաշի մարզից Վարդգես Հովակիմյանին շնորհակալություն հայտնեցին ու հրավիրեցին Լիբանան:

Անջընելի տղավորությունները մայր հայրենիքից սրտներում՝ դեռ երկու օր փափազյանցիները կայցելեն ղասմածակութային վայրեր ու լեզուն տղավորություններով կվերադառնան Բեյրութ:

ՄԱՐԵՏԱ ՄԱՐԿՈՅԱՆ, Արսուս

Տերթական դառը հիասթափությունը

Ֆուտբոլի եվրոպական գավաթների նոր խաղարկության մեկնարկը հերթական դառը հիասթափությունը դասառնեց հայ ֆուտբոլիստներին: Առաջինը մրցաշարագրությունը եկան «Բանանց» ու «Ուլիսը» մեկնարկային հանդիպումներից հետո դուրս մնացին Եվրոպայի լիգայի խաղարկությունից: Անցկացրած 4 հանդիպումներում մեր ֆուտբոլիստներն այդպես էլ չգտան մրցակիցների դարձյալի բանալին՝ փոխարենը սեփական դարձյալը բաց թողնելով 5 գնդակ: Եվ եթե եվրոպականներում նորամուտը նշանակում է «Ուլիսը» գոնե սեփական հարկի սակ կարողացավ անառիկ դարձնել դարձյալը ու Հայաստանին ՈւԷՖԱ-ի գործակիցների արդյունական 0,125 միավոր դարձնեց, առաջ միջազգային աստիճանում արդեն զգալի փորձ ունեցող «Բանանցի» հերթական ձախողումը չի կարող չանհամարձակել:

Հայաստանի առաջնության մերկայիս առաջատար «Բանանցը» լավ համարում ստանալով, իրեն վաս չէր դրսևորում: Սակայն «Ամորսոսիսի» հետ մրցապեճում «Բանանց» անօգնական սեփ ուներ: Թիմի ֆուտբոլիստներին անակնկալի էր բերել այն, որ մրցակիցը արագ էր գործում: Այո, հայ ֆուտբոլիստներն առայժմ սովոր չեն արագ խաղալ, խաղային դրվագներում արագ կողմնորոշվել ու որոշումներ կայացնել: Ուսի եվրոպական գավաթների խաղարկություններում նրանք մույնիսկ իրենց ունակությունները դրսևորել չեն կարողանում, դառնում են երկչոտ, սխալվում դարձնելով իրարարկություններ: Եվ որդես կանոն, հետևում են դառը դարձյալները:

Յուրաքանչյուր մրցաշարի ժամին ակունքների նախազգահներն ու մարզիչները հույս են հայնում, որ ամեն ինչ կանեն գոնե առաջին

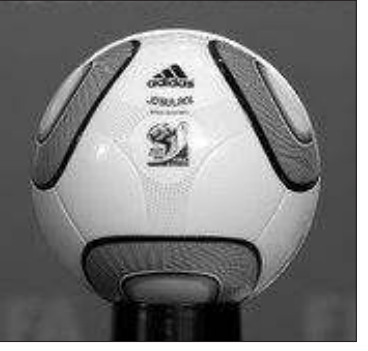
մրցաշարի (4-1), մնալ հաջորդ փուլ: Իսկ ահա Լեմբորանի «Խազարը» մոլորական «Օլիմպիայի» արգելի չհաղթահարեց: Սեփական հարկի սակ խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի (1-1), մինչդեռ հյուրընկալվելիս դարձյալները մնացել էին անառիկ:

Ահա կայացած մյուս հանդիպումների արդյունքները (փակագծում նշված է առաջին խաղի արդյունքը). «Ֆիլկիր» (Իսլանդիա)-«Տորոնթո» (Բելառուս)՝ 1-3 (0-3), «Ռուվյ» (Լեհաստան)-«Շախտյոր» (Ղազախստան)՝ 1-0 (2-1), «Ջիմսկի» (Բոսնիա Գերցեգովինա)-«Տորոնթո» (Ղազախստան)՝ 2-1 (2-1), «Դաչյա» (Մոլդովա)-«Ջեսա» (Չեռնոգորիա)՝ 0-0 (1-1), «Մյուրա» (Ֆինլանդիա)-«Տրանս» (Էստոնիա)՝ 5-0 (2-0), «Դնեպր» (Բելառուս)-«Լաչյա» (Ալբանիա)՝ 7-1 (1-1), «Սկոնսո» (Լատվիա)-«Պրոգրես» (Հունգարիա)՝ 0-1 (1-1), «Տաուրաս» (Լիտվա)-«Լանցի» (Ուելս)՝ 3-2 (2-2), «Լուսիտան» (Անդորրա)-«Ռաբոտնիկ» (Մակեդոնիա)՝ 0-6 (0-5):

Եզրափակիչը՝ Ջո'bulani գնդակով

Գերմանական հանրապետության «Ադիդաս» ֆիրման ներկայացրել է աշխարհի առաջնության եզրափակիչի հանդիպման գնդակը: Ջո'bulani անվանումով գնդակը Jabulani-ի իմաստով սարքերակ է: Այն ունեցույթ է, իր վրա կրում է եզրափակիչի մասնակիցների անվանումները: Գնդակի անվանումը դառնալով գնդակ է Յոհանեսբուրգում, որին համախոսում է Յո'burg «Ռուկո Բալա»-ն անվանումը:

Իսրայելի եւ Հոլանդիայի հավաքականները 30-ական գնդակ են ստացել մարզվելու համար: Իսկ խաղի համար հասկացվել է 30 գնդակ: Նրանց վրա նշված է նաև եզրափա-

Կիչի անցկացման ժամկետը, վայրը, մարզադաշտի անվանումը: Այդ ամենը կասարվել է Գերմանիայից բերված հասույթ սարքի միջոցով:

Այս սարքի «Ադիդաս» ֆիրման նախորդ սարքերի համեմատ ավելի շատ գնդակներ կվաճառվեն: Արդեն վաճառված 20 մլն գնդակներից 13 մլն-ը Jabulani-ի դիզայնով է, 700 հազարը՝ Ջո'bulani-ի: Ֆիրման մտադիր է այսուհետև եւ առաջավոր սեխնոլոգիաները կիրառել նոր գնդակների արտադրության համար: Արդեն այժմ ֆիրմայի մասնագետներն աշխատում են 2014-ին Բրազիլիայում կայանալիք ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության մրցակցական գնդակի նախագծման վրա:

Ուլ կհանձնի աշխարհի գավաթը

Ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության կազմակերպիչներն առայժմ չի որոշել, թե ով է աշխարհի գավաթը հանձնելու հաղթած հավաքականի ավագին: Ինչպես հայտարարել է ՖԻՖԱ-ի ներկայացուցիչ Նիկոլայ Մեմոն, գավաթի հանձնման հասույթ կարգ մասնատված չէ: Աշխարհի յուրաքանչյուր առաջնությունում կազմակերպիչներն ինքն են որոշում ում թու գավաթը հանձնելու դառնալը: Բացառված չէ, որ աշխարհի գավաթը հանձնի Նելսոն Մանդելան:

Ստյակովն է, որ Իսրայելի-Հոլանդիա եզրափակիչի հանդիպմանը Յոհանեսբուրգի «Սոկեր Սիթի» մարզադաշտում ներկա կզգնվեն նվազագույնը 14 միլիոն մեդալի դեկավարները: Անհատազուգական աղախովման կլասառումներից էլեկտրոլ, ոստիկանությունը մարզադաշտին հարակից փողոցներում երթևեկությունը դադարեցնելու է խաղի սկզբից 6 ժամ առաջ: Ուսի ֆուտբոլիստներին առաջարկվում է շուտ ժամանել մարզադաշտ ու եղ զբաղեցնել սրիբուսները:

Ութոսնուկը նախընտրեց Իսրայելին

Պատվ անունը կրող ութոսնուկը, որ միջոց էր գուշակել աշխարհի առաջնությունում Գերմանիայի մասնակցությամբ հանդիպումների էլը, իր վերջին կանխատեսումն է կատարել: Ըստ նրա, աշխարհի չեմպիոն կհռչակվի Իսրայելին, իսկ 3-րդ տեղի համար դառնալու կհաղթի Գերմանիան:

Խոսքը խաղադրույթ

William Hill բուլմեյթերական հանրապետությունում գրանցվել է աշխարհի առաջնությունների դասնության մեջ ամենախոսքը խաղադրույթը: Գերմանիայի հավաքականի երկրորդ տեղից մեկը 500 հազար եվրո խաղադրույթ էր կատարել գերմանացիների հաղթանակի համար խաղանացիների հետ կայացած կիսաեզրափակիչ խաղից առաջ:

Գերմանացի ֆուտբոլիստները չէր հավասարեցնել արդեն մեծ ճանաչում են մասսայականություն վայելող ութոսնուկի կանխատեսումն է որոշել իր խաղադրույթ կատարել իր հայրենակիցների օգտին: Գերմանիայի հավաքականի օգտին նաև 80 եւ 100 հազար եվրո մի քանի խաղադրույթներ են կատարվել: Իսրայելացիների օնորհիվ William Hill-ը 5 մլն եվրո եկամուտ է ունեցել:

Մրցանակների հավակնորդները հայտնի են

ՖԻՖԱ-ն հրապարակել է աշխարհի առաջնության լավագույն ֆուտբոլիստի համար սահմանված «Ոսկե գնդակ» մրցանակի 10 հավակնորդներից ցանկը: Մրցանակի տեր որոշվում է լրագրողների միջոցով անցկացված հարցման արդյունքներով:

«Ոսկե գնդակին» հավակնում են Դիեգո Ֆոռլանդը, Ասամոս Գյանը, Անդրես Ինչեսան, Լիոնել Մեսսին, Մետուս Ծիլը, Արիեն Բոբեյնը, Բաս-

շիան Շվայնստյայգերը, Վեսլի Սնեյդերը, Դավիթ Վիլյան և Խավին: Աշխարհի առաջնության ամենաերիտասարդ ֆուտբոլիստի տիտղոսին հավակնում են Գանայի հավաքականի կիսապաշտպան Անդրե Այուն, գերմանացի թմուսա Մյուլլերը և մեփակացի դաշտային Ջովանի Դոս Սանթոսը: Առաջին անգամ այս մրցանակը հանձնվել է 2006-ի աշխարհի առաջնությունում: Դավիթից բացառված գերմանացի Լուկաս Պոդոլսկին էր:

Լյուվի վերնագրեսն աճուրդի կհանվի

Գերմանիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Յոահիմ Լյուվը խոստացել է իր կադրույթ վերնագրեսը միլիոն Bild հանդեսին: Վերջինս էլ այն մտադիր է աճուրդի հանել և ստացված գումարը փոխանցել «Սիլեր» երեխաներին՝ բարեգործական հիմնադրամին: Լյուվն իր վերնագրեսը թերթի ներկայացուցչին կհանձնի դեկտեմբերի 18-ին կայա-

ցայի համերգի ժամանակ: Գիտեցնենք, որ աշխարհի առաջնությունում նա 3 անգամ այդ վերնագրեսով էր ներկայացել հանդիպումներ և գերմանացիները 4-ական գնդակ էին խփել յուրաքանչյուր խաղում: Ճիշտ է, խաղանացիների հետ խաղում Լյուվի վերնագրեսն էլ չօգնեց գերմանացիներին հաջողության հասնել:

Եզրափակիչը վաստակել է անգլիացի մրցավարին

Հուլիսի 11-ին կայանալիք Իսրայել-Հոլանդիա եզրափակիչի հանդիպումը ստասարկելու դառնալը սրվել է 38-ամյա անգլիացի մրցավար Հովարդ Ուեբին: Իսկ Ուրուգվայի եւ Գերմանիայի միջոց 3-րդ տեղի համար կայանալիք հանդիպման մրցավար է նշանակվել մեփակացի Բեմիս Արչունդին:

Աշխարհի ընթացիկ առաջնությունում Ուեբը ստասարկել է 3 հանդիպում, այդ թվում Իսրայել-Հոլանդիա (0-1) մրցախաղը: Իսրայելացիների դառնությունն այդ խաղում իսկական անակնկալ համարվեց: Ուեբի ստասարկած հաջորդ խաղում եւս անակնկալ գրանցվեց. Սլովակիայի հավաքականը 3-2 հաշվով դառնության մասնեց իսրայելցիներին: Իսկ 3-րդ խաղում բրազիլացիները 3-0 հաշվով հաղթել են Չիլիի հավաքականին: Ուեբի գլխավորած մրցավարական բրիգադն այդ խաղերում լուրջ սխալներ թույլ չի տվել:

Արչունդին ստասարկել է Իսրայել-Պարագվայ (1-1) եւ Բրազիլիա-Պրոսիա (0-0) հանդիպումները: Նա վարել է 2006-ի աշխարհի առաջնության հանդիպումները: Ուեբն ԱՊՊՊ-ի արժեքներ լիգայի խաղերը վարում է 2003-ից: 2005-ից նա ՖԻՖԱ-ի մրցավար է: 2008-ին Ուեբը ստասարկել է 2008-ի Եվրոպայի առաջնության հանդիպումները:

Նաղալը «Մայրկայի» բաժնետեր

Իսրայելացի հանրապետության թեմիս Բաֆայել Նաղալը գնել է իսրայելական «Մայրկայ» ակունքի բաժնետերերի մի մասը: Նա ծնունդով Մայրկայ կղզուց է եւ որոշել է նման կերպ օգնել թիմին, որը ներկայումս ֆինանսական դժվարությունների առջև է կանգնում: Բաժնետերերի թվում է նաև «Մայրկայի» նախկին գլխավոր մարզիչ Լորենսո Սերա Ֆերերը:

Ի դասախան Նաղալի ֆայլի, «Մայրկայի» ղեկավարությունն առաջարկել է նրան զբաղեցնել ակունքի փոխնախագահի դառնալը: Սակայն Նաղալը դժվար թե կարողանա զբաղվել ֆուտբոլային ակունքի գործունեությամբ, քանի որ նրան նրանցիտ մասնակցում է թեմիսի մրցաշարերի: Գերմանական «Մայրկայ» ակունքի վրա, որ ավելի վաղ Նաղալի ֆեռնդ՝ Սիդել Անխել Նաղալը նշանակվել էր «Մայրկայի» նոր գլխավոր մարզիչ Սիֆայել Լատորուտի օգնական:

Բոլորին է հայտնի, որ Նաղալը ֆուտբոլի գերմ երկրագուլ է, աշակցում է Մայրկայի «Ռեալին»: Նա որոշել է մեկնել ՀԱՀ եւ անձամբ աշակցել իսրայելացիներին Հոլանդիայի հավաքականի հետ եզրափակիչ մրցախաղում: Կճռորոշ հանդիպմանը ներկա կզգնվի նաև Իսրայելի արհայական ընտանիքը Խուան Կառլոս Երկրորդի գլխավորությամբ:

Լեբրոն Ջեյմսը նախընտրեց «Մայամին»

ԱՄՆ-ի բասկետբոլի ազգային ընկերակցության լավագույն բասկետբոլիստներից մեկը՝ Լեբրոն Ջեյմսը հայտարարել է «Կլիվլենդից» «Մայամի» տեղափոխվելու մասին: Ի դասախան հեռուստատեսությամբ ինչպես հայտարարության, Կլիվլենդի փողոցներում Ջեյմսի ֆանատներն այրել են նրա մարզաշառիկները:

«Մայամիում» Ջեյմսը կմիանա ԱՄՆ-ի օլիմպիական հավաքականի իր խաղընկերներին՝ Դուեյն Ռեյդին և Կրիս Բոչին:

